

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ
Кафедра ветеринарної медицини та гігієни

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Дмитро БАБЕНКО

« 20 » _____ 2024 р.

Гарант освітньої програми

Імінжон ЛУМЕДЗЕ

« 28 » _____ 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Патологічна морфологія»

Галузь знань	21 «Ветеринарна медицина»
Спеціальність	212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітньо-професійна програма	«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітній ступінь	«Магістр»
Семестр	7-й, 8-й
Форма здобуття освіти	(денна)
Викладач	Лумедзе Тетяна Сеїт-Меметівна, асистент tatianalumedze@gmail.com

Розглянуто на засіданні кафедри ветеринарної медицини та гігієни

Протокол № 14 від « 20 » червня 2024 року.

Завідувач кафедри

Імінжон ЛУМЕДЗЕ

Схвалено науково-методичною комісією факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 11 від « 24 » червня 2024 року.

Голова науково-методичної комісії

Галина КАЛІНИЧЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 13 від «25» червня 2024 року.

Голова вченої ради

Михайло ГИЛЬ

Миколаїв
2024

Патологічна морфологія Т. ЛУМЕДЗЕ

Призначення навчальної дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» професійного мислення, вміння самостійно визначати патологічний процес за структурними змінами як на макроскопічному так і мікроскопічному рівні, аналізувати результати і ставити діагноз. Адже, важлива інтегруюча роль належить патологічній анатомії у комплексі спеціальних ветеринарних наук, у науковій і практичній діяльності лікаря ветеринарної медицини.
Мета навчальної дисципліни	- вивчення структурних основ загальнопатологічних процесів патології різних органів і окремих захворювань для більш глибокого розуміння теоретичних основ ветеринарної медицини і різноманітних хвороб та для діагностики останніх
Компетентності	<p><i>Інтегральні компетентності:</i> здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, запровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p><i>ЗК1.</i> Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><i>ЗК3.</i> Знання та розуміння предметної галузі та професії.</p> <p><i>ЗК9.</i> Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i></p> <p><i>ФК6.</i> Володіти методиками клінічних і лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин та дотримання порядку виробництва та обігу харчових продуктів, одержаних від тварин, підданих лікуванню та профілактичним обробкам відповідно до концепції «Єдиного здоров'я».</p> <p><i>ФК7.</i> Здатність планувати і здійснювати контроль та проводити моніторинг виробництва, зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів і кормів, кормових добавок, преміксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, засобів ветеринарної медицини та оцінювати їх безпечність, якість.</p>
Заплановані результати навчальної дисципліни	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

потребами	
10. Доступ до матеріалів навчання	Робоча програма дисципліни та навчально-методичний комплекс дисципліни з необхідним його накопиченням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2988

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Асистент кафедри

Тетяна ЛУМЕДЗЕ

3. Зон Г. А., Гаркава В. В., Педан В. А., Івановська Л. Б. Диференційна діагностика інфекційних хвороб тварин. Суми, 2005. 98 с.
4. Зон Г. А., Івановська Л. Б. Патологоанатомічна діагностика хвороб птиці. Суми: ВВП «Мрія-1» ТОВ. 2017. 156 с.
5. Зон Г. А. Скрипка М. В., Івановська Л. Б. Патологоанатомічний розтин тварин. Донецьк: ПП Глазунов Р.О. 2009. 189 с.
6. Зон Г. А., Скрипка М. В., Івановська Л. Б. Патологоанатомічний розтин трупів тварин. Суми: ВВП «Мрія-1» ТОВ. 2012. 224 с.
7. Патологічна анатомія тварин / Урбанович П.П. та ін. К.: Ветінформ, 2008. 896 с.

Допоміжна література

1. Патологічна анатомія тварин / П.П. Урбанович та ін. К.: Ветінформ, 2008. 896 с.
2. Тлумачний словник з патологічної анатомії тварин (загальнопатологічні процеси, органопатологія). Б. В. Борисевич, М. В. Скрипка, В. В. Лісова. К.: НУБіП України, 2011. 124 с
3. Цимбал М. Л. Перспективи становлення судової експертизи ветеринарної медицини в Україні / Теорія і практика судової експертизи і криміналістики: 36. матер. міжнар. наук. - практ. конф. Харків: Право, 2002. С. 564–569. 10
4. Яценко І. В. Встановлення видової належності дрібних тварин порівняльно-анатомічним методом з використанням комп'ютерної програми „Osteo” у ветеринарно-санітарній і судово-біологічній експертизі. Харків: РВВ ХДЗВА, 2008. 57 с.

Інформаційні ресурси

www.nbu.gov.ua/ - www.nbu.gov.ua/ - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
www.dnsgb.com.ua – Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних наук
library.nubsp.edu.ua – Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України

9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми

Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувача за допомогою оболонки Moodle
<https://moodle.mnau.edu.ua>

<p>знати:</p>	<p>-Історію виникнення,формування та розвитку ветеринарної хірургії,її завдання і досягнення у розв'язанні практичних питань тваринництва на сучасному рівні; причини і умови які найчастіше всього виникають хірургічні захворювання тварин (етіологію); закономірності і механізм їх розвитку (патогенез); загальні клінічні ознаки, закономірності плину і особливості захворювань (семіотика); загальні принципи і засоби розпізнавання хірургічних захворювань (діагностика); Закономірності і процеси загоювання (регенерація); зовнішні і внутрішні умови, які гальмують процеси одужання; можливий прогноз захворювання; принципи лікування хвороб, які викликаються травмами,інфекцією та порушенням обміну речовин; загальні методи профілактики хірургічних захворювань, організаційні принципи хірургічної роботи.</p>														
<p>вміти:</p>	<p>Проводити діагностику хірургічних захворювань у різних видів свійських тварин, розрізняти патогенез захворювань і вміти керувати захисно - пристосувальними реакціями організму; аналізувати отриману при дослідженні хірургічно хворої тварини інформацію і призначити найбільш оптимальний спосіб лікування; оцінювати зміну стану хворої тварини і з його урахуванням корегувати призначене лікування; використовувати хірургічні знання та придбані навички оперування у своїй майбутній спеціальності за фахом.</p>														
<p>5.Опис навчальної дисципліни</p>	<p>Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції - практичні заняття - лабораторні заняття -самостійна робота 	<p><i>270 годин / 9,0 кредита</i> <i>36 години / 1,2 кредита</i> <i>36 години / 1,2 кредита</i> <i>50 години / 1,6 кредита</i> <i>148 години / 4,9 кредита</i></p>													
<p>Календарний план*</p>															
<p>№ з/п</p>	<p>Найменування тем</p>		<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <th colspan="4">Розподіл навчального часу, годин</th> </tr> <tr> <th>лк</th> <th>лз</th> <th>пз</th> <th>ср</th> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>	Розподіл навчального часу, годин				лк	лз	пз	ср				
Розподіл навчального часу, годин															
лк	лз	пз	ср												

1	Смерть і посмертні зміни. Патологія клітин та тканин. Патоморфологія порушень кровообігу, лімфо відтоку та вмісту тканинної рідини. Запалення. Пухлини. Пристосувальні та відновлювальні процеси. Органопатологія.	16	30	16	73
2	Сепсис. Патоморфологічна характеристика інфекційних хвороб з гострим та хронічним перебігом. Патоморфологічна характеристика вірозів та інвазійних хвороб.	20	20	20	75
Всього:		36	50	36	148

*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу.

6. Порядок та критерії оцінювання	Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування на лабораторно-практичних заняттях, письмового тестування, тестування за допомогою ПЕОМ, а оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Проте підсумковий контроль – шляхом проведення заліку в усній формі по питаннях, що розглядаються і затверджуються на засідання кафедри. Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Студенти, які набрали впродовж семестру 60 кредитів одержують залік без його складання, в той час як в іншому випадку залік складається й набрані кредити додаються до таких семестрових. По закінченню семестру студент допускається до заліку за таких підстав: - набрано 36 семестрових кредитів; - при набраних кредитах є бажання поліпшити рейтинг й оцінку. Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.
--	---

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Макс. / мін. кількість балів
1	Опитування	9	5/3
2	Тестування	9	5/3
3	Контрольна робота	1	5/3
4	Наукова робота	1	5/3
Усього (балів)		x	100/60

Якщо формою підсумкового контролю є екзамен, то

Разом	36	60
Екзамен	24	40
Разом по дисципліні	60	100

Якщо формою підсумкового контролю є залік, то

Разом по дисципліні	60	100
---------------------	----	-----

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	5 (відмінно)
82 - 89	B	4 (добре)
75 - 81	C	4(добре)
64 - 74	D	3 (задовільно)
60 - 63	E	3 (задовільно)
35 - 59	FX*	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)*
0 - 34	F*	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)*
7. Політика курсу	<p>Основні принципи проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково. 	
8. Інформаційні джерела	<p align="center">Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Борисевич Б. В., Лісова В. В. Патологічна анатомія тварин (загальна патологічна анатомія, органопатологія). Запоріжжя: Сору Арт, 2017. 362 с. 2. Забелло. Патологічна анатомія інфекційних хвороб тварин. К. : Аграрна наука. 246 с. 	